

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การที่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยพะเยางานส่วนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค และมีผลสัมฤทธิ์ในระดับต่ำ อันอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาเหล่านี้พ้นสถานภาพการเป็นนักศึกษา จึงทำให้เกิดการสูญเสียห้องด้วยตัวนักศึกษาเองและมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยลดการสูญเสียเหล่านี้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องหาสาเหตุของการที่ทำให้นักศึกษาเหล่านี้มีผลสัมฤทธิ์ในการสอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคต่ำ เพื่อนำประ遜จากการศึกษามาแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยการศึกษารั้งนี้ผู้เรียนศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมมีอิทธิพลต่อการเข้าชั้นเรียนและความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนักศึกษาภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543

ผลการศึกษาสรุปได้ว่าเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของตัวแปรอิสระต่างๆ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 18-20 ปี อาศัยอยู่ที่หอพัก คอร์ท และคอนโดฯ นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีสถานภาพพัชนีปีที่ 2 สังกัดคณะบริหารธุรกิจและภาควิชาการบัญชี โดยนักศึกษาก็อบทั้งหมด ขังไม่เคยได้รับเกียรติบัตรเรียนดีมาก่อน นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.00-2.50 และใช้เวลาในการอ่านและทบทวนตำราวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคต่อสัปดาห์ต่ำกว่า 10 ชั่วโมง มีความตื่นในการอ่านตำราวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคก่อนและหลังเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ นักศึกษาก็อบทั้งหมดคงเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเป็นครั้งแรกโดยให้เหตุผลที่ลงทะเบียนว่า เนื่องจากเป็นวิชาบังคับพื้นฐาน เมื่อพิจารณาวันลงทะเบียนเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาควันอังคาร-พุธทั้งหมด และช่วงเวลา 12.00-16.00 น. นักศึกษาเกือบทั้งหมดชอบได้คะแนนสอบกลางภาค ต่ำกว่า 22 คะแนน และเมื่อพิจารณาถึงร้อยละการเข้าชั้นเรียน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าชั้นเรียนคิดเป็นร้อยละ 65 ถึง 85 ของเวลาเรียนทั้งหมด โดยเมื่อพิจารณาจากคะแนนรวมทั้งหมดจากการสอน พบว่า นักศึกษาได้คะแนนระหว่าง 55-64 หากที่สุด นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคมีการบังคับให้เข้าชั้นเรียน โดยการกำหนดให้มีการเก็บคะแนนในชั้นเรียน ตลอดจนมีการถามตอบและให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีแรงจูงใจในการสอนมากกว่า 8.00 คะแนน (คะแนนเต็ม 10)

เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของการเข้าชั้นเรียนและความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาโดยปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวแปรอิสระที่กำหนดในแบบจำลองทั้งสองพบว่า ตัวแปรอิสระที่กำหนดในแบบจำลอง สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามดังที่กล่าวข้างต้นได้ร้อยละ 38.60 (ค่า $R^2 = 0.386$) และ 76.00 (ค่า $R^2 = 0.76$) ตามลำดับ

สำหรับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าชั้นเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดให้ตัวแปรตาม คือ ร้อยละในการเข้าชั้นเรียน พบร่วม ตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของร้อยละในการเข้าชั้นเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษา คือ ตัวแปรหุ่นเพศหญิง เกรดเฉลี่ยสะสม ตัวแปรหุ่นแสดงประสิทธิภาพของนักศึกษาและเป็นเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ จุลภาคมา ก่อน ตัวแปรหุ่นแสดงการเข้าชั้นเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคเป็นส่วนหนึ่งของการตัดเกรด และแรงจูงใจจากผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค ส่วนตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของร้อยละในการเข้าชั้นเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาคือ ตัวแปรหุ่นแสดงสังกัดภาควิชาอื่นๆ ซึ่งประกอบด้วย ภาควิชาภาษาอังกฤษและวิทยาการคอมพิวเตอร์

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์วิธีเดียวกันแบบจำลองการเข้าชั้นเรียน โดยกำหนดให้ตัวแปรตาม คือ ความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา พบร่วม ตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษา คือ ตัวแปรหุ่นแสดงสถานภาพชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า ตัวแปรหุ่นแสดงสังกัดภาควิชาการจัดการ ภาควิชาการบัญชี เกรดเฉลี่ยสะสม จำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการอ่านและทบทวนคำารวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคต่อสัปดาห์ คะแนนสอบกลางภาคของวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค ตัวแปรหุ่นแสดงวันเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ และสูตรท้ายคือแรงจูงใจจากผู้สอน ส่วนตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษา คือ ตัวแปรหุ่นแสดงการสังกัดภาควิชาอังกฤษ และตัวแปรหุ่นแสดงประสิทธิภาพของนักศึกษาและเป็นเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคมา ก่อน

จากการศึกษาครั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการทำงานของนักศึกษา เช่น รายได้ที่ได้รับจากบิดามารดา รายได้จากทุนการศึกษา หรือรายได้จากการกู้ยืมรัฐไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เพื่อเป็นการช่วยลดปัญหาให้จำนวนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเคมีศาสตร์ชั้นอนุภาคมีการเข้าชั้นเรียนและมีความสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงมากกว่าที่เป็นอยู่ ในปัจจุบันทางมหาวิทยาลัยพายัพ คณาจารย์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาควรมีวิธีการหรือกลยุทธ์ในการที่จะกระตุ้นให้นักศึกษาเข้าชั้นเรียนมากขึ้น เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาจะได้สูงขึ้นดังที่ต้องการ โดยควรมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

ประการแรก อาจารย์ผู้สอนวิชาเคมีศาสตร์ชั้นอนุภาคควรอยู่เบื้องหลังความสำเร็จและข้อดีของการสำเร็จการศึกษาด้วย เกรดที่ดี มีความรู้ความสามารถในวิชาต่างๆ ที่เรียนมาไม่เพียงแต่เฉพาะวิชาเคมีศาสตร์ชั้นอนุภาค โดยสามารถประยุกต์นำความรู้ต่างๆ ไปใช้ได้จริงในแง่ของเชิงปฏิบัติ เพราะว่าจะทำให้นักศึกษามีโอกาสในการทำงานดีๆ ทำได้ง่ายซึ่งจะมีส่วนทำให้มีความมั่นคงในอาชีพการทำงาน นอกจากนี้เมื่อนักศึกษาสมัครเรียนต่อในระดับสูงขึ้นก็จะมีโอกาสได้รับการคัดเลือกผ่านเพื่อเข้าศึกษาต่อมากกว่าผู้ที่ได้เกรดต่ำ จะนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงควรแนะนำถึงประเด็นนี้ให้นักศึกษาทราบด้วย

ประการที่สอง การเพิ่มแรงจูงใจในการเข้าชั้นเรียนวิชาเคมีศาสตร์ชั้นอนุภาคของอาจารย์ผู้สอน โดยอาจารย์ผู้สอนควรมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี รู้จริงในวิชาที่สอนทั้งในเนื้อหาและปฏิบัติโดยสามารถอธิบายและยกตัวอย่างสิ่งที่เกิดขึ้นจริงของเหตุการณ์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ประกอบการสอนให้ ชัดเจน ถูกต้อง แหล่งนี้จะช่วยทำให้นักศึกษาเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนควรกำหนดให้มีการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกคิด ฝึกพูด และฝึกอธิบายในสิ่งที่นักศึกษาเข้าใจ โดยอาจจะมีคะแนนใบบันทึกงานที่ต่างๆ เพื่อช่วยกระตุ้นและเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาได้มีความพยายามในการที่จะคิด และแสดงความคิดเห็น และตอบคำถามต่างๆ ที่อาจารย์ถามได้

ประการที่สาม ควรมีการสอนเก็บคะแนนย่อยในชั้นเรียนวิชาเคมีศาสตร์ชั้นอนุภาค เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาจะต้องเข้าเรียนตลอด โดยจะขาดเรียนเฉพาะที่จำเป็นและต้องลา เพราะถ้าไม่เข้าเรียนหรือไม่สนใจเรียนก็จะมีผลทำให้นักศึกษาต้องสูญเสียคะแนนจากการสอนย่อยไปชั้นเรียน นอกจากนี้ถ้าอาจารย์ผู้สอนเชี่ยวชาญเคมีศาสตร์ชั้นอนุภาคต้องการแก้ปัญหาในการที่นักศึกษาเข้าชั้นเรียน สามารถจะมีการสอนย่อยตอนต้นชั่วโมง โดยเป็นการสอนอย่างง่ายๆ ใช้เวลาประมาณ 5 - 10

นาที ตอนก่อนที่จะเริ่มสอนแต่ต่อไป ไร้กีดามอาจารย์ผู้สอนควรนิยมการอภิปรายและกำหนดดาวรุ่งแบบนี้ จะเก็บจากการสอบถามข้อมูลในชั้นเรียนนั้นมีทั้งหมดเท่ากับร้อยละเท่าใดของคะแนนรวม

ประการที่สี่ ผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคและอาจารย์ที่ปรึกษาควรนิยมการคุยแลกและเอ้าใจใส่นักศึกษาอย่างใกล้ชิดและสอบถามถึงวิชาต่างๆ ที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนว่าเป็นอย่างไร เรียนเข้าใจมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาเพศชาย นักศึกษาที่เก่งลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคมาก่อนแต่สอนไม่ผ่าน หรือสอบผ่านแต่ได้เกรด D หรือ D+ หรืออนุมัติได้ W นักศึกษาที่สังกัดภาควิชานิเทศศาสตร์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ และวิชาการคอมพิวเตอร์ โดยอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องควรพยายามคุยแลกให้นักศึกษาที่กล่าวมาแล้ว มีความรับผิดชอบโดยการเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะได้เรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหาวิชา เศรษฐศาสตร์จุลภาคมากขึ้น อันจะเป็นส่วนช่วยทำให้นักศึกษาเหล่านี้มีความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาสูงขึ้น

ประการที่ห้า อาจารย์ผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคและอาจารย์ที่ปรึกษา ควรนิยมการเอ้าใจใส่คุยแลกนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค ว่ามีการเอ้าใจใส่บัณฑิตมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่สังกัด ภาควิชานิเทศศาสตร์ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ให้พยายามบัณฑิต ตั้งแต่ต้นเทอม เพื่อจะสอบได้คะแนน กลางภาคสูงๆ อันจะช่วยให้ความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของการสอบปลายภาคมีโอกาสที่จะมีความสัมฤทธิ์ผลสูงขึ้น

ประการสุดท้าย ผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคควรนิยมเทคนิคในการแนะนำให้กำลังใจแก่นักศึกษา เช่น ควรชี้ให้เห็นว่านักศึกษาผู้ที่ใช้เวลา ในการอ่านและทบทวนคำราวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคด้วยเวลาที่มากที่สุด มีโอกาสที่ความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาจะสูงขึ้น เพราะการศึกษาจะมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีได้แน่น นักศึกษาต้องมีเวลาที่ใช้ในการเตรียมตัวโดยการอ่านทำความเข้าใจคำราเรียน ก่อนไปเรียนและเมื่อกลับมาต้องทำการทบทวนคำราเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันที่เรียนคือ วันอังคาร - พฤหัส นักศึกษาต้องยึดใช้เวลาในการทบทวนคำราเรียนให้มากที่สุด หลังจากเรียนมาแล้วในช่วงโมงนั้นๆ เพราะวันอังคาร - พฤหัส จะเรียนคabaจะเข้าช่วงโมงครึ่ง เนื้อหาที่เรียนในแต่ละคันจะมีมากกว่าเนื้อหาที่เรียนวันจันทร์ - พุธ - ศุกร์ ซึ่งเรียนเพียงคabaจะเข้าช่วงโมงเดียว ฉะนั้น นักศึกษาควรใช้เวลาในการอ่านทำความเข้าใจและทบทวนคำราเรียนให้มากที่สุด อันจะส่งผลให้ความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาจะสูงขึ้น

นอกจากนี้จากสิ่งที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว อาจารย์ผู้สอนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคควรแนะนำให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคจะต้องไปอ่านบททวนวิชาคณิตศาสตร์ พื้นฐานเกี่ยวกับการคิดร้อยละ การเทียบบัญญัติไดรยางค์ และการแก้สมการเป็นตนเพิ่มเติม เพื่อเป็นส่วนเสริมที่จะทำให้นักศึกษามีความสามารถที่จะเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของวิชาเศรษฐศาสตร์

ศาสตร์จุลภาค ได้ง่ายและมากยิ่งขึ้นหลังจากอาจารย์ผู้สอนแจ้งให้นักศึกษาทราบและเข้าใจเกี่ยวกับ กระบวนการวิชา วิธีประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนน และเอกสารอ่านประกอบของวิชาเศรษฐศาสตร์ จุลภาคตอนต้นชั้วโมงแรกที่สอนแล้ว

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งพิจารณาเฉพาะปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ที่มีผลต่อร้อยละการเข้าชั้นเรียนและความสัมฤทธิผลทางการศึกษาเฉพาะของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ จุลภาค จะนับในการศึกษาครั้งต่อไปคร่าวจะศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการเข้าชั้นเรียน และความสัมฤทธิผลทางการศึกษาของการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค โดยน่าจะมีการทำหน้าที่ ดูแลปรับแต่งตัวเพิ่มเติม เข้ามาในแบบจำลองเช่น การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย การเกี่ยวกับภาษาคื่น การมีกลุ่มตัว จิตสำนักในการรับผิดชอบ อาชีพของบุคลากรฯ หรือผู้ปกครอง ความยากง่ายของข้อสอบเมื่อเทียบกับวิชา และการสอนของอาจารย์ผู้สอน ช่วงเวลาและวันสอบ เพราะสิ่งต่างๆเหล่านี้อาจเป็นสาเหตุทำให้ความสัมฤทธิผลทางการศึกษาของนักศึกษาลดลงได้ทั้งๆ ที่นักศึกษามีความสามารถดี แต่นักศึกษาเหล่านี้ต้องสอบวันละ 3 วิชา โดยแต่ละวิชาเป็นวิชาหากๆ ทั้งสิ้น ก็อาจจะมีส่วนทำให้ความสัมฤทธิผลทางการศึกษาของวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาคของนักศึกษา เหล่านี้ลดลงได้ นอกจากนี้อาจจะทำการศึกษาโดยใช้เทคนิคอื่นๆ เช่น วิธีของ Zellner's Seemingly Unrelated Regression Estimation (SURE) มาช่วยในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ในสมการเพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร